

BULLETTINEN

*Information från Litteraturvetenskapliga institutionen
vid Uppsala universitet*

De högre seminarierna

November 2015

Litteraturvetenskap

Allmänna seminariet

Torsdagen den 5 november kl. 15.15–17.00

Lokal: 6-0031

Rochelle Wright, professor em. i skandinavisk litteratur vid University of Illinois, Urbana-Champaign, talar om sina översättningar till engelska av romaner av Kerstin Ekman, Ivar Lo-Johansson och Hjalmar Söderberg. Seminariet ges inom ramen för institutionens profilområde Svensk litteratur i världen. Material: Se särskild presentation. Ordf.: Williams

Torsdagen den 3 december kl. 15.15–17.00

Lokal: 6-0031

”The Dynamics and Contexts of Cultural Transfers”. Föreläsning av bl.a. Petra Broomans, associate professor, Department of Scandinavian Languages and Cultures, University of Groningen. Mer information i decemberbulletinen.

Ordf.: Williams

Kollokvier

Tisdagen den 24 november kl 13.15–15.00

Lokal: 6-K1005 (”Mallas salong”)

”Berättarteknik i elevberättelser från lågstadiet”. Anna Nordlund presenterar vid Seminariet för läsforskning sina narratologiska analysingångar och pågående analysarbete av elevberättelser från årskurs 1 till 3 (lågstadiet). Ingen förhandsläsning. Se särskild presentation.

Ordf.: Pettersson

Retorik

Allmänna seminariet

Torsdag den 12 november kl 15.15–17.00

Lokal: 6-0031

Johan Tralau presenterar sitt projekt om antik grekisk politisk teori. Se särskild presentation.

Ordf.: Mats Rosengren

TVÄRVETENSKAPLIGT 1700-TALSSEMINARIUM I UPPSALA 1995–2015

Seminariet finansieras under 2015 av Litteraturvetenskapliga institutionen samt noden ’1700-tal – Sverige i världen, världen i Sverige’.

1700-talsseminariet firar 20 år av verksamhet med **ett jubileumsseminarium den 11 november**. Seminariet äger rum på SCAS, Swedish Collegium for Advanced Study, i det vackra Linneanum från sekelskiftet 1800. SCAS bjuder generöst på postseminarium, men anmälan till postseminariet behövs senast 6 november till rsvp@swedishcollegium.se. Ingen anmälan behövs till själva seminariet:

Onsdagen den 11 november kl. 18.15–20.00 (obs tiden!)

Lokal: SCAS, Linneanum, Thunbergsvägen 2, Thunbergssalen.

Jubileumsseminarium 1995–2015.

Professor Hans HELANDER, Uppsala:

"New Words for a New Era: The Medical Works of Emanuel Swedenborg as a Mirror of the Scientific Revolution".

Seminariet anordnas i samarbete med Swedish Collegium for Advanced Study (SCAS).

Postseminarium. Obs anmälan till postseminariet, se ovan!

Efter jubileumsseminariet följer två sammankomster:

Onsdagen den 25 november kl. 16.15–18.00

Lokal: Engelska Parken Humanistiskt Centrum, hus 2 rum K1022.

Akademiforskare Staffan BENGTTSSON, Uppsala:

"Thorild och Herder".

Postseminarium.

Onsdagen den 9 december kl. 16.15–18.00

Lokal: Engelska Parken Humanistiskt Centrum, hus 6 rum 0022.

Fil. dr Elena DAHLBERG, Uppsala, docent Erik ELIASSON, Helsingfors, fil. dr Jennie NELL, Stockholm & fil. dr Alfred SJÖDIN, Lund:

"Jean-Jacques Rousseau i Sverige ca 1760–1830".

Postseminarium.

Alla hjärtligt välkomna!

Marie-Christine Skuncke Marie-Christine.Skuncke@littvet.uu.se

Särskilda presentationer

Johan Tralau. Jag kommer att presentera projektet Den politiska filosofins ursprung i antikens Grekland. Till att börja med kommer jag att föreslå en förståelse av dettas uppkomst som vissa argumentationsteknikers ursprung - närmare bestämt det "sokratiska" tillvägagångssätt som ibland kallas intern kritik, försöket att pröva en ståndpunkt på grundval av dennas egna premisser. Jag kommer därefter att göra tre nedslag - hos Homeros, i Aischylos Eumeniderna och Sofokles Elektra - för att följa den normativa argumentationens tidiga evolution.

Staffan Bengtsson. Thomas Thorild är på många sätt en gränsöverskridande författare med en undflyende identitet. Är han främst poet eller filosof när han skriver en dikt som *Passionerna*? Estetiska, etiska och epistemologiska frågor behandlas inte isolerade från varandra utan sammanhängande. Han rörde sig fritt inte bara mellan poetik och filosofi, utan även i riktning mot politik, ekonomi och religion. Ändå upprepas i verk efter verk en övergripande helhet som i stort tycks förbli densamma, men hur skall man karakterisera den? I försöken att nagla fast hans identitet har man ofta siktat in sig på hans kunskapsteoretiska position och då kommit fram till motsatta uppfattningar. Martin Lamm hämtar belegg ur *Passionerna* och andra verk för att Thorild är sensualist, medan Albert Nilsson med samma material hävdar att han är rationalist. Ibland har det brittiska arvet lyfts fram, ibland det franska, ibland det antika. Så kom Ernst Cassirer som hävdade att Thorild varken var sensualist eller rationalist utan vitalist och att modellen för detta synsätt återfinns i tysk "Sturm und Drang" i allmänhet och hos Johann Gottfried Herder i synnerhet. I sitt föredrag kommer litteraturvetaren Staffan Bengtsson att lägga fram ytterligare belegg som styrker Cassirers tes, framför allt belegg som siktar in sig på de gemensamma dragen mellan Thorilds och Herders skrivsätt.

Berättarteknik i elevberättelser från lågstadiet. Anna Nordlund presenterar sina narratologiska analysingångar och pågående analysarbete av elevberättelser från årskurs 1 till 3 (lågstadiet). Ingen förhandsläsning förutsätts.

Forskningen drivs inom projektet ”Funktion, innehåll och form i samspel: Elevers textskapande i tidiga skolår” tillsammans med lingvisterna Caroline Liberg, Åsa af Geijerstam och Jenny Wiksten Folkeryd, alla verksamma vid institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier. Det övergripande syftet med projektet är att bidra med forskning i vilken man försöker vidga sätten att närma sig elevers textskapande i tidiga skolår. Nordlunds analyser rör handling, berättarstrukturer och berättarperspektiv i ett urval texter. Presentationen följs av en gemensam diskussion av analysingångarna utifrån exempel på tre olika elevprofiler och fyra texter skrivna under de tre första åren i skolan och med avseende på hur man kan tala om en progression.

Hans Helander. Latin was the main vehicle of all the new ideas and rapidly expanding knowledge of Early Modern Europe. It was a living language in the pragmatic role of what has been called *Kommunikationssprache* and *Gebrauchslatein*, a language for intellectual communication and practical use. But the Latin language had to *develop* to meet these demands; and the main challenge was the creation of new words (or *neologisms*) that could adequately express the concepts and notions of a new age. In his presentation, Hans Helander, Nestor of Neo-Latin studies in Sweden, will focus on learned and scientific works published during “the long 18th century”. His aim is first to give a picture of the development that made the introduction of new words necessary, and also to describe the intellectual processes that generate innovations in the field of terminology and nomenclature. For his examples, Hans Helander will turn to Emanuel Swedenborg – today best known as a religious mystic, but also, in his earlier career, a versatile scientific writer – whose medical works, such as the *Oeconomia Regni animalis* from the 1740s, mirror the Scientific Revolution in their use of language.

Rochelle Wright talar om sina översättningar till engelska av romaner av Hjalmar Söderberg, Ivar Lo-Johansson och Kerstin Ekman i ett bredare sammanhang. Bland frågorna som tas upp är följande: Vilken uppfattning har engelskspråkiga läsare om svensk litteratur och svensk kultur i allmänhet? Hur påverkar det utgivningen av svensk skönlitteratur i engelsk översättning? Vad finns det för utmaningar när översättaren försöker förmedla den enskilda författarens språkliga och stilistiska särart – och den 'främmande' miljön som skildras – i en annan språkdräkt? Hur skiljer sig dessa utmaningar mellan olika författarskap? Vilka egenskaper måste översättaren ha för att det ska lyckas? Inför seminariet läses Rochelle Wrights artikel ”From Strindberg to Ekman: Swedish Literature and the American Audience” (*The Swedish-American Historical Quarterly*, vol. 50 (1999), no. 4, s. 233–244). Länk: http://collections.carli.illinois.edu/cdm/ref/collection/npu_sahq/id/4334.

Meddelanden

Under läsåret 2015/16 ges följande kurser inom forskarutbildningen:

LITTERATURVETENSKAP

Ht 2015

Professional Training in the Arts and Humanities. Fakultetsgemensam kurs för nyantagna doktorander. Kontaktperson: Torbjörn Gustafsson Chorell, Inst. för idé- och lärdomshistoria (torbjorn.gustafsson@idehist.uu.se).

Realism, modernism kommer att gå under andra halvan av höstterminen med Anna Williams och Margaretha Fahlgren som lärare. Kursen är även öppen för masterstudenter.

Vt 2016

Antiken kommer att gå under andra halvan av vårterminen med Björn Sundberg som lärare. Kursen är även öppen för masterstudenter.

RETORIK

Fördjupningskurs i retorikvetenskaplig teori och metod. Kontaktperson: Mats Rosengren (mats.rosengren@littvet.uu.se).

Retorikhistorisk specialkurs. Kontaktperson: Mats Rosengren (mats.rosengren@littvet.uu.se).

Bulletinen publiceras på internet, adress: www.littvet.uu.se/bulletinen.html.

eva.rosendal@littvet.uu.se